

Tiltaksplan for skolemiljø på Sjøskogen skole

1. Følge med

2. Gripe inn

3. Varsle

4. Undersøke

5. Sette inn tiltak

6. Dokumentere

Ås skolen-med blikket mot fremtiden

Vi skaper vekst for liten og stor gjennom felles forventninger, gode relasjoner og samarbeid

Forord

Det psykososiale skolemiljøet ved Sjøskogen Skole er en viktig forutsetning for personlig vekst og utvikling. Et godt miljø i skolen er grunnleggende for sosial vekst og faglig læring. Gode sosiale miljøer er også i seg selv redskap for læring av språk, adferd og holdninger. Med skolemiljø menes de mellommenneskelige forholdene på skolen. Dette omfatter både det fysiske og det psykososiale miljøet, og hvordan dette samlet påvirker elevenes opplevelse av lærings situasjonen. Opplæringsloven § 9A legger tydelige føringer for skolens plikt til å arbeide for å fremme et godt psykososialt miljø der hver enkelt elev skal oppleve trygghet og sosial tilhørighet. Det er barnets egen subjektive oppfatning som avgjør om skolemiljøet er trygt og godt. Dette omfatter mer enn frihet fra krenkelser. Elevene har rett til et skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Alle ansatte ved skolen skal være kjent med skolens rutiner for forebygging, avdekking, tiltak og oppfølging dersom uønskede episoder skulle oppstå. I arbeidet med læringsmiljø er det viktig å jobbe med hele personalet for å sikre en voksenstandard med felles forståelse og holdninger, slik at alle ansatte legger til rette for positive relasjoner mellom voksne og barn og barna imellom.

I den nye læreplanen har det kommet et nytt tverrfaglig tema som omhandler folkehelse og livsmestring. Temaet skal gi elevene kompetanse som fremmer god psykisk og fysisk helse, og som gir muligheter til å ta ansvarlige livsvalg. I barne- og ungdomsårene er utvikling av et positivt selvbilde og en trygg identitet særlig avgjørende. Et samfunn som legger til rette for gode helsevalg hos den enkelte, har stor betydning for folkehelsen. Livsmestring dreier seg om å kunne forstå og å kunne påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv. Temaet skal bidra til at elevene lærer å håndtere medgang og motgang, og personlige og praktiske utfordringer på en best mulig måte. Skolen har utarbeidet et årshjul for hvert trinn og timeplanfestet en time i uken til arbeid med dette. I tillegg vil temaet komme inn i enkelte fag.

På Sjøskogen ønsker vi å skape et læringsmiljø som preges av raushet, læringsglede, samarbeid og respekt, hvor alle barn føler seg trygge og inkludert.

Med vennlig hilsen

Cathrine Von Porat

Rektor

Innhold

DEL 1 LOVVERK OG AVKLARINGER	4
FNs barnekonvensjon	4
Hva sier Opplæringsloven § 9A?	4
Mobbing og krenkende atferd	5
Del 2 SKOLENS ARBEID FOR Å FREMME ET TRYGT OG GODT SKOLEMILJØ.....	7
PALS praktiseres fra 1.-7.klasse.....	7
Klasseregler	7
Foreldresamarbeid	7
Elevrådsarbeid.....	7
Barnevakten eller bruk hue.....	8
Trivselsledere	8
Sosiale læringsmål.....	8
Inspeksjoner	8
Rutiner.....	8
DEL 3 Håndtering.....	8
Avdekking	8
Klassetrivsel.no.....	8
Elevundersøkelsen	8
Elevsamtale	8
Utviklingssamtaler.....	9
Observasjon.....	9
Tiltak	10
Oppfølging	10
Samarbeidspartnere	10
Plikt til å følge med	10
Plikt til å gripe inn	11
Plikt til å varsle rektor	11
Plikt til å undersøke	11
Plikt til å sette inn egnede tiltak	11
Hva skal skolen gjøre?.....	12
Tiltak ved mistanke om mobbing	12

DEL 1 LOVVERK OG AVKLARINGER

FNs barnekonvensjon

FNs konvensjon om barnets rettigheter av 20. november 1989, barnekonvensjonen, som gir barn grunnleggende menneskerettigheter, er en del av norsk lov og går foran annen lovgiving. Skolens opplæring og psykososiale miljø skal fremme de fire sentrale prinsippene i konvensjonen, (Sandberg, 2016):

- Barns rett til vern mot diskriminering (artikkel 2)

Det spelar inga rolle kor du kjem frå, kva hudfarge du har, kven du forelskar deg i, om du er funksjonshemma, kva kjønn du er, eller kva du trur på. Ingen har rett til å gjere forskjell på deg og andre. Ingen skal utsetje deg for anleis eller urettferdig behandling fordi du er den du er.

- Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn (artikkel 3)

Når voksne skal bestemme noe som har med deg som barn å gjøre, så skal de tenke på hva som er best for deg. Dette gjelder også når voksne bestemmer noe som gjelder alle barn i Norge, eller en gruppe barn, f.eks i kommunen du bor i.

Noen ganger kan voksne bestemme noe annet enn det som er best for barn, men da skal de ha veldig gode grunner for det.

- Alle barn har rett til et liv og en fremtid. (Artikkel 6)

Ditt liv er viktig. Du skal få ha dei beste moglegheitene til å vakse opp og få eit fint liv. Er det ting i kvardagen din som er vanskeleg, har du rett til å få hjelp slik at livet kan bli bra igjen.

- Barns rett til å bli hørt (artikkel 12)

Alle barn i Noreg skal få seie meininga si, og dei skal bli lytta til. Det kan vere på skulen med lærarar og andre elevar, eller det kan vere heime med foreldre og andre søsken.

Det kan også vere på fritida og på dei aktivitetane du driv med der. Sjølv om det ikkje alltid blir slik du vil, skal du få seie meininga di. Etter kvart som du blir eldre, skal foreldra dine og andre vaksne høyre meir og meir på deg.

<https://barneombudet.no/for-voksne/barnekonvensjonen/hele-barnekonvensjonen/>

Hva sier Opplæringsloven § 9A?

I formålsparagrafen for skolen, opplæringsloven § 1–1 siste ledd, står det:

... Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.

Opplæringsloven kapittel 9 A handler om elevenes læringsmiljø. I § 9 A–2 står det at:

«Eleven har en individuell rett til et trygt og godt skolemiljø, og det er elevens egen subjektive oppfatning som avgjør om skolemiljøet er trygt og godt jf. Oppl. § 9 A-1»

Det betyr at det er nulltoleranse for trakassering og mobbing jfr Opplæringsloven § 9 A-3. Ifølge opplæringsloven § 9 A–4 har både ansatte og ledelse ansvar for at krenkelser og mobbing opphører straks. Rektor har ansvaret for at skolen jobber kontinuerlig og systematisk med skolemiljøet (§ 9 A–4 i opplæringsloven).

Utgangspunktet for å vurdere om elevens rett er oppfylt, er elevens subjektive opplevelse av det psykososiale miljøet. Rettigheten gjelder i alle tilfeller i skoletiden, når elevene er på skolens område. Det gjelder også på arenaer utenfor skolen, når det som har skjedd har påvirkning på skolesituasjonen. Digitale krenkelser eller mobbing som foregår utenfor skoletid, kommer også inn under skolens ansvarsområde, da dette påvirker eller har sammenheng med det som skjer på skolen, (Larsen, 2016).

«Alle som arbeider på skolen og har en arbeidskontrakt med skolen eller skoleeier, skal følge med på om elevene har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.

Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevene, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.»

Aktivitetsplikten som pålegges er delt i fem delplikter; *følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak*. I tillegg kommer plikt til å sørge for elevenes medvirkning og krav til dokumentasjon. Aktivitetsplikten inntreer uavhengig av hvordan man har fått kjennskap til at en elev ikke har det trygt og godt.

Mobbing og krenkende atferd

Hva er mobbing?

Utdanningsdirektoratet definerer mobbing som «gjentatt negativ eller ondsinnet atferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vansker for å forsvare seg. Gjentatt erting på en ubehagelig og sårende måte er også mobbing».

De siste årene har definisjonen blitt diskutert offentlig og professor Ingrid Lund som Ås-skolen benytter seg av i kompetanseheving har problematisert definisjonen og sier at:

Mobbing av barn er handlinger fra voksne og/eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull person i fellesskapet og muligheten til medvirkning (Jfr. Ingrid lund)

<https://www.dagbladet.no/kultur/den-nye-definisjonen-gjor-mobbing-usynlig/70705805>

<https://www.barnevakten.no/vil-ha-ny-definisjon-av-mobbing/>

<https://laringsmiljosenteret.uis.no/skole/mobbing/siste-nytt-om-mobbing/debatt-om-mobbing-engasjerer-article133020-21245.html>

Ungdommen selv sier at «mobbing er sosiale prosesser på avveie, det er følelser på ville veier».

Hva er krenkende atferd?

Med krenkende atferd menes atferd som rammer andre mennesker fysisk eller psykisk. Atferden kan være tilsiktet eller utilsiktet, enkeltstående eller gjentatt. Krenkelser er de enkelthendelser som finner sted ved både mobbing, trakassering og diskriminering. Krenkelser er ord eller handlinger som gjør at en elev opplever ubehag. (NOU, 2015).

Mobbing og krenkende atferd kan være det:

- å bli baksnakket
- å få spredt et rykte om seg
- å bli holdt utenfor eller ignorert
- å bli presset eller truet til å gjøre ting for andre som en ikke vil
- å bli kalt noe stygt eller få en stygg kommentar for eksempel om utseende, klær, tro, eller dialekt
- å bli latterliggjort, uthengt eller trakassert
- å bli utsatt for et negativt kroppsspråk
- å bli slått, dyttet eller pirket på
- å få sekken sin, eller noe annet en eier, kastet rundt
- å ikke få være med i grupper på sosiale medier
- å aldri få kommentarer eller likes på bilder eller andre ting
- å få sårende eller stygge meldinger, bilder og videoer
- at noen sprer bilder eller video

Krenkende atferd som kan bli utført av ansatte mot elever

Dette tas på personalmøte hver høst sammen med aktivitetsplikten.

Del 2 SKOLENS ARBEID FOR Å FREMME ET TRYGT OG GODT SKOLEMILJØ

Generell forebygging er å påvirke læringsmiljøet i positiv retning; gode relasjoner mellom elevene, tydelige rutiner og positive normer. Det oppnår man best med klasseledelse der vi kombinerer struktur og kontroll med varme. Et godt samarbeid skole/hjem er veldig viktig.

Forebyggende arbeid rettet mot elevene vil være å øke deres kunnskap om krenkelser og mobbing, og hvordan de skal gå fram om de selv eller andre blir utsatt for dette. Det er viktig å skape et klima hvor det er trygt å si ifra.

Alle ansatte gjøres kjent med Handlingsplan for et godt psykososialt miljø i skole og SFO i Ås kommune, samt skolens lokale plan. Begge ligger tilgjengelige på skolens hjemmeside. Alle ansatte og andre som utfører arbeid eller tjenester på skolen skal følge med, gripe inn og varsle rektor jfr aktivitetsplikten (vedlegg 1).

PALS praktiseres fra 1.-7. klasse

Skolen bruker PALS som skoleomfattende modell for å jobbe med læringsmiljø. Hvert trinn jobber ut ifra et årshjul som skal fremme sosial kompetanse, utvikle empati, respekt og trygghet. Den skal også gi kompetanse til å stå trygt i egne valg.

www.mittvalg.no

www.pals.no

www.linktillivet.no

www.jegvet.no

Klasseregler

Vi har klasseregler med tydelige forventninger til elevene, som fokuserer på at alle skal ha det bra på skolen.

Foreldresamarbeid

Hvert trinn har to foreldremøter i året. Det settes fokus på at voksne skaper vennskap. Resultater fra elevundersøkelsen og klassesetring skal være tema. Det gjennomføres egne temaforeldremøter i samarbeid med FAU.

På 1.trinn gjennomføres foreldreskole med fire foreldremøter etter egen plan. Det er da også fokus på foresattes ansvar med å snakke positivt om skolen og andres barn. Det er da også å ha tema livsmestring, robusthet og å kunne takle motstand.

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/samarbeid/hjem-skole-samarbeid/samarbeidet-mellom-hjem-og-skole/hvordan-fremme-foreldresamarbeid/>

Elevrådsarbeid

Vi har et aktivt elevråd som er gode forbilder også når det gjelder arbeid mot mobbing.

Hver 14. dag holder elevrådet «Elevrådsradio» i storefri, med musikk, værmelding, vitser og intervjuer.

Barnevakten eller bruk hue

Skolen ønsker å få til et opplegg med Bruk hue og digital dømmekraft for 5. 6. og 7. trinn i samarbeid med FAU, som skal følges opp samme dag med foreldremøte på kvelden med samme tema.

Trivselsledere

I friminutt har vi aktive trivselsledere som hjelper til med aktiviteter og leker 4 dager i uken.

Sosiale læringsmål

Skolen har en sosial plan med egne mål for hver periode. Hver 14. dag blir nye sosiale mål presentert for elevene. Målene jobbes det med i timene og synliggjøres i undervisningslokalene og på læringsplanen.

Inspeksjoner

Det utøves aktiv og forebyggende inspeksjon. Dette betyr å være presis på angitt sted, være så tett på at man hører hva som blir sagt, observere, involvere seg og snakke med elevene. I vet at forsterket inspeksjon reduserer konflikter og negativ atferd. Vi har i tillegg forsterket tilsynet ved å ha tilsyn på morgenen fra 08.15-08.30.

Rutiner

Tiltaksplanen tas opp i personalet ved skolestart.

Tiltaksplanen tas opp i FAU/SU/SMU ved skolestart.

Tiltaksplanen tas opp på høstens foreldremøter.

Det sendes ut en Transponder med planene og oppfordring til å ta kontakt med skolens ledelse ved krenkende atferd.

Mobbing kartlegges etter planen og tiltak iverksettes.

Skolens og kommunenes ordensreglement gjøres kjent for elever og foresatte

DEL 3 Håndtering

Avdekking

Det er svært effektivt å ha gode rutiner og verktøy for å avdekke mobbing. Dette er nødvendig for å identifisere de som er involvert og for å skape troverdighet om tiltak. Det er dessverre i mange tilfeller vanskelig å oppdage mobbing og krenkelser, og mange elever sier ikke i fra. Det er derfor viktig å jobbe på flere områder:

Klassetrivsel.no

Brukes på alle trinn hver 6. uke for å forebygge og avdekke.

Elevundersøkelsen

Alle elever på 5.-7. trinn svarer på elevundersøkelsen hver høst. Kan også tas på våren.

Elevsamtale

Lærer har minimum to elevsamtaler i året.

Utviklingssamtaler

Det gjennomføres to utviklingssamtaler med foresatte og elev i året.

Observasjon

Elevene følges opp tett i alle sammenhenger. Det skrives logg i sikker arbeidsflyt.

Tiltak

I korthet går dette ut på å gi mobbeofferet trygghet og støtte. Dernest kommer konfronterende samtaler med plagerne individuelt og samlet, samt kommunikasjon med de foresatte til begge parter.

Oppfølging

Mobbing har konsekvenser - kortsiktige og langsiktige.

Selv om en mobbesak blir avsluttet, og selve mobbingen tar slutt, har mobbingen satt spor. Derfor er oppfølging av eleven som er blitt mobbet, viktig. Det samme kan være tilfelle med plagere.

Samarbeidspartnere

PPS – Pedagogisk psykologisk senter. Ås pedagogisk-psykologiske senter er en faglig ressurs og samarbeidspartner for foresatte, barnehager, skoler, voksne med spesielle behov. Ansvarsområder er barn og elevers utvikling og læring, samt barnehagers og skolars kompetanseheving og organisasjonsutvikling.

PIT – Pedagogisk innsatsteam, tilhørende PPS.

Skolehelsetjenesten. Helsesøster kan samarbeide med andre fagfolk som lege på helsestasjonen, barneteamet, ungdomsteamet eller familieteamet hvor det også jobber psykolog.

Barnevern. Barnevernets hovedoppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, samt å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstkår. De som kontakter barneverntjenesten kan få råd, veiledning, praktisk hjelp eller avlastning. Offentlig ansatte har en plikt etter Lov om barnevern § 6-4 å melde fra om bekymring knyttet til barns omsorgssituasjon, eller at barnet har vedvarende alvorlige atferdsvansker.

Familieteamet. Familieteamet tilbyr lett tilgjengelig hjelp der barn, ungdom og/eller familier strever. Ligger under Enhet for Forebyggende helsetjenester i Ås kommune.

Politiet. Skolen kan ta kontakt for å drøfte saker anonymt. Handlinger begått av barn og unge kan være kriminelle selv om barna er under den kriminelle lavalder, derfor er politiet en viktig rådgiver. Politiet driver også forebyggende arbeid.

Plikt til å følge med

Den ansatte har plikt til å være årvåken og aktivt observere atferden til enkeltelever og elevene imellom.

Skjer det noe utenfor skoletid som påvirker elevens skolehverdag kommer dette også inn under skolens ansvarsområde.

Skolen har et spesielt ansvar for å vareta elever med en særskilt sårbarhet.

Plikt til å gripe inn

Alle som jobber i skolen har plikt til å gripe inn mot direkte og indirekte krenkelse.

Plikt til å varsle rektor

Alle som jobber i skolen har plikt til å varsle rektor hvis de ser eller mistenker at en elev ikke har det trygt og godt på skolen.

Varslingen skjer så raskt som mulig, og senest samme dag via mail, SMS, telefon eller tredjepart.

Hendelsen dokumenteres i sikker arbeidsflyt, og sendes til godkjenning.

Det skal også avviksmeldes i KSS.

Rektor varsler skoleeier.

Plikt til å undersøke

Skolen har plikt til å undersøke alle saker der det er mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.

Hvis det er en ansatt som krenker en elev, er det strenge krav til å undersøke saken umiddelbart. Jmf. skjerpet aktivitetsplikt beskrevet i Oppl. § 9A-5.

Plikt til å sette inn egnede tiltak

Plikt til å sette inn egnede tiltak omfatter også plikt til å følge opp tiltakene, evaluere virkningen og ved behov endre tiltakene.

Eleven skal alltid høres.

Plikten løper så lenge en elev opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt.

Skolen er forpliktet til å vurdere barnets beste, og tiltak kan settes inn mot barnets vilje.

Skolen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå:

- a) Hvilke problem tiltak som skal løse.
- b) Hvilke tiltak skolen har planlagt.
- c) Når tiltakene skal gjennomføres.
- d) Hvem som er ansvarlig for gjennomføring av tiltakene.
- e) Når tiltakene skal evalueres.

Skolen skal dokumentere hva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd.

Planen skrives og oppdateres i kommunens saks- og arkivsystem P360 av rektor eller andre i skolens ledelse.

§ 9 A-5. Skjerpa aktivitetsplikt dersom ein som arbeider på skolen, krenkjer ein elev

«Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skolen, utset ein elev for krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering, skal vedkommande straks varsle rektor. Rektor skal varsle skoleeigaren.

Dersom det er ein i leiinga ved skolen som står bak krenkinga, skal skoleeigaren varslast direkte av den som fekk mistanke om eller kjennskap til krenkinga. Undersøking og tiltak etter § 9 A-4 tredje og fjerde ledd skal setjast i verk straks.»

Foresatte

- Tar kontakt med skolen så snart mobbing finner sted på telefon eller via meldingsknapp på skolens hjemmeside.
- Snakker med barnet sitt om hvordan det har det på skolen.
- Samarbeider med skolen for å iverksette tiltak.

Elever

- Går til en lærer eller en annen voksen og fortell hva som foregår
- Sier ifra til den eller de som mobber at du ikke synes det er greit
- Videresend *ikke*, kommenter *ikke* eller lik *ikke* en stygg melding eller et bilde
- Si til de andre som står og ser på, at de ikke skal se på, for det støtter mobbingen. (Mobbesirkelen blir gjennomgått med elevene)
- Prøv å være venn med den som blir mobbet. For eksempel spør om hun eller han vil være sammen med deg i friminuttet?

Fylkesmannen

- Foresatte og/eller eleven kan melde saken til Fylkesmannen etter at saken er tatt opp med rektor. Saken blir avvist hvis man ikke har tatt opp saken med rektor eller det er under uke siden den ble tatt opp.
- Fylkesmannen avgjør om aktivitetsplikten etter § 9A-4 og § 9A-5 er oppfylt.

Hva skal skolen gjøre?

Tiltak ved mistanke om mobbing

Tiltak	Hva skal gjøres	Ansvarlig
Mistanke om mobbing og krenkende atferd	Orienterer ledelsen. Informere den utsattes foresatte. La elevens opplevelse av mobbing være avgjørende.	Ansatt/sosiallærer Ledelse
Samtale med den som blir mobbet	Uttrykke at plaging og mobbing ikke aksepteres.	Lærer / sosiallærer/ledelse
Samtale med tilskuere	Avdekke hva som har funnet sted.	Lærer / sosiallærer/ledelse
Samtale med den/de som mobber eller plager	Avdekke hva som har funnet sted. Uttrykke at plaging og mobbing ikke aksepteres.	Lærer / sosiallærer/ledelse
Samtale med foresatte til den som mobbes	Informere om hva eleven har sagt til lærer og hva som foreløpig er funnet ut.	Lærer / sosiallærer/ledelse
Samtale med foresatte til den/de som mobber eller plages	Informere om hva eleven har sagt til lærer og hva som foreløpig er funnet ut.	Lærer / sosiallærer/ledelse

Tiltak	Hva skal gjøres	Ansvarlig
Møte med mobbeofferets foresatte og elev	Gi beskjed om at dette ligger under begrepet mobbing. Bli enige om tiltak.	Lærer/sosiallærer/ ledelse
Samtale med mobber	Iverksette konsekvenser(ordensreglement).	
Møte med mobbers foresatte	Informere om konsekvenser for deres barn.	
Eventuelt møte mellom impliserte foreldre	Normalisere relasjonen mellom offer og mobber.	
Klassemiljøarbeid	Jobbe med inkludering og trygghet.	
Vurdere skolebytte	Dersom andre tiltak ikke fungerer.	

Hva gjør vi på Sjøskogen?

Skolestart

Skolestarten skal være forutsigbar og trygg, og gi alle elever en positiv opplevelse.

Dette gjør vi på Sjøskogen skole:

- Systematisk og godt samarbeid mellom skole og barnehage
- Foreldremøte for foresatte til de nye 1. trinnselevne i juni
- Besøksdag for de nye 1. trinnselevne i juni
- SFO tar imot de nye 1. trinnselevne fra 1. august. Her blir de kjent med skolen og andre elever
- Første skoledag ønskes de nye 1. trinnselevne velkommen av rektor og lærere på trinnet i ballsalen.
- Alle de voksne er ute i skolegården fra morgenen av første skoledag for å ønske velkommen.
- Alle elevene får egen plass i garderobe og klasserom
- Alle 1. trinnselever har faddere fra fjerde trinn. De er organisert i grupper.
- Vennedag på tvers av trinn to ganger i året.
- Bli kjent leker 1. trinn
- 1. trinn leker på eget oversiktlig område
- Lekegrupper på tvers fra 1. – 4. trinn
- Klasseromsforventninger fra læreren gjennomgås

Oppstart på trinnene

De voksne er ansvarlige for å skape et godt og inkluderende læringsmiljø. Lærerne er tydelige, forutsigbare voksne som viser elevene tillit og dermed får tillit tilbake. De tydeliggjør forventningene til elevene, og i samarbeid lager de regler og rutiner for trinnet.

Dette gjør vi på Sjøskogen skole:

- Åpne klasseromsdøra 0820
- Hilse i døra
- Dagsplan på tavla
- Mål for timen - kriterier
- PALS-mål
- Snakke om merkedager, hendelser, aktuelle nyheter i verden
- Alle trinn bruker de første to ukene til å utarbeide rutiner og regler for trinnet
- Regler og rutiner henger synlig i klasserommet
- De voksne på trinnet har en felles forpliktelse i forhold til de reglene og mål det er enighet om

Relasjon lærer – elev

Alle som arbeider med elevene, er tydelige voksne som elevene kan ha tillit til.

De må kunne etablere positive relasjoner til elevene og være tydelige ledere. Dette må til for å fremme den faglige læringen til elevene.

Dette gjør vi på Sjøskogen skole:

- De voksne har ansvar for å bli kjent med hver enkelt elev
- De voksne prater med elevene om interesser på fritiden
- De voksne leter etter positive ting hos eleven
- De voksne har tydelige forventninger til elevene
- De voksne kommuniserer anerkjennende
- Systematiske elevsamtaler underveis
- Aktivt tilsyn der de voksne aktivt blir kjent med nye elever og involverer seg i lek
- Være med i lek
- Vi er raskt inne for å løse uenigheter/konflikter og følger opp
- Systematiske trivselsundersøkelser analysere og følge opp

Klasseledelse; relasjon lærer – trinn

Lærer er en tydelig voksen som eleven kan ha tillit til.

Lærer utøver tydelig ledelse på en slik måte at trinnet/gruppen oppleves som et trygt

Dette gjør vi på Sjøskogen skole:

- Vi har klare og tydelige forventninger til barna
- Vi møter elevene med varme og tydelighet
- Vi har tydelige PALS-mål
- Vi bruker læringspartnere
- Vi er opptatt av relasjonsorientert klasseledelse
- Læreren er forberedt til undervisningen
- Godt samarbeid/god informasjonsflyt mellom de voksne på trinnet
- Vi bruker “temperaturmålere” (tommel opp - tommel ned) så elevene blir vant til å vurdere. Det skaper en trygghet og de føler seg sett.
- Systematiske trivselsundersøkelser 1.-7. trinn hver 6. uke (klassetrivsel.no), analyseres og følges opp
- Elevundersøkelsen gjennomføres hver høst på 5.-7- trinn, resultatene analyseres og brukes i det videre arbeidet på trinnene.

Relasjon elev - elev

Elevene tar vare på hverandre og er opptatt av at alle har det trygt.

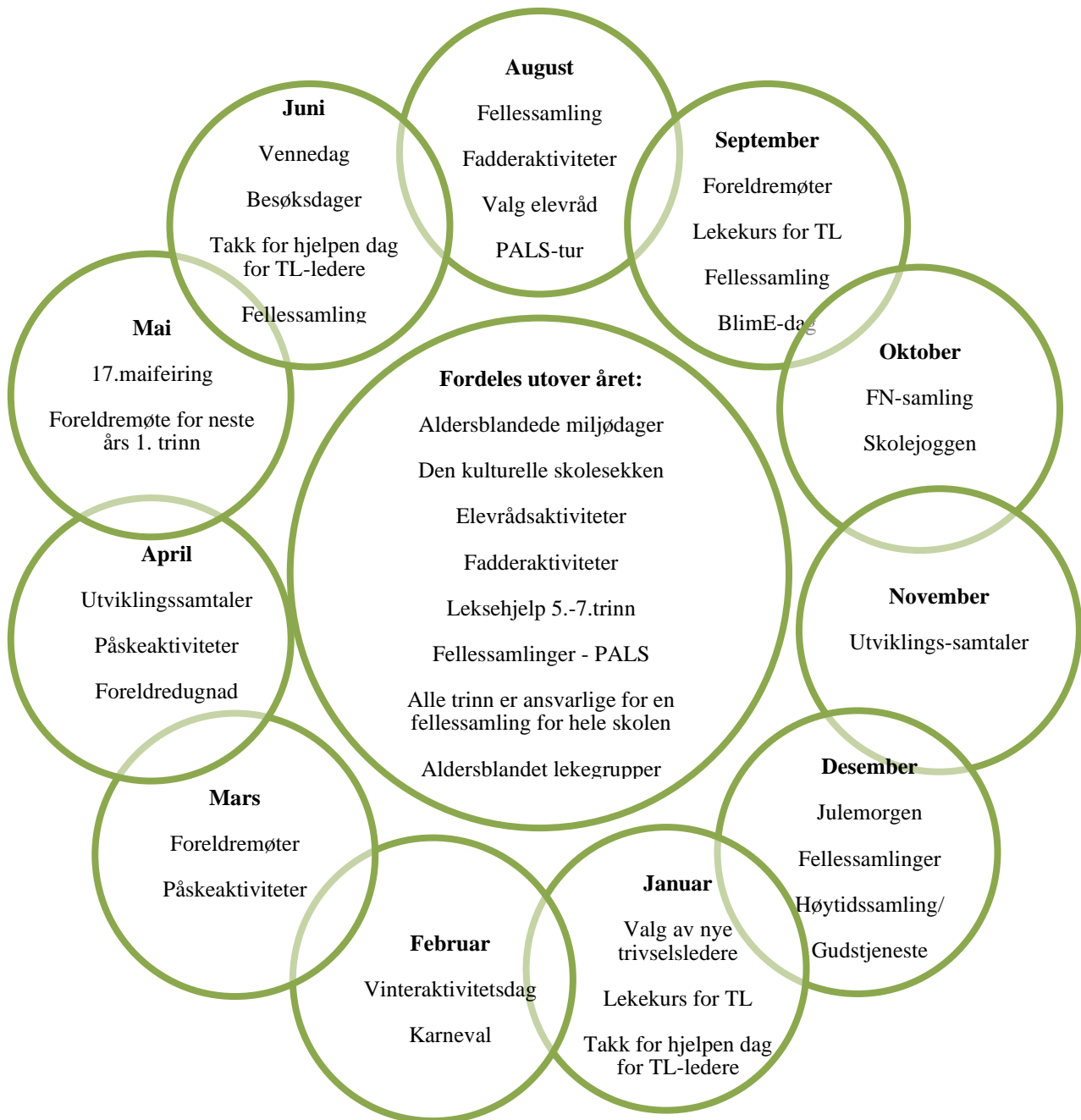
De forstår at alle har et ansvar for trivsel og å inkludere alle. De snakker positivt om hverandre og viser toleranse og respekt for hverandres egenart. En Sjøskogen-elev

Dette gjør vi på Sjøskogen:

- Vi bytter plasser/grupper ofte
- De voksne setter sammen lekegrupper
- Vi bruker læringspartnere
- Vi har faste sosiale aktiviteter i et årshjul
- Vi har aldersblandet lekegrupper
- Lærerne bruker elevsamtaler systematisk
- Vi har PALS-samlinger
- Vi har organiserte fadderaktiviteter
- Skolens trivselsledere er aktive i storefri for å engasjere elevene i aktiviteter
- Elevrådet tar aktivt del i skolemiljøet gjennom ulike arrangementer
- Vi har et aktivt FAU og et godt skole- hjem- samarbeid

Faste tiltak i et årshjul

For å sikre kontinuitet i tiltak for å opprettholde et godt psykososialt miljø for alle settes faste tiltak på skolen inn i en kalender over skoleåret.

Skolens samarbeid med hjemmene

Relasjonen mellom skolens ansatte og foreldrene er preget av gjensidig respekt, åpenhet, tillit og samarbeidsvilje.

Dette gjør vi på Sjøskogen skole:

- Ukeplaner sendes digitalt hver uke
- Skolens hjemmeside oppdateres jevnlig
- To foreldremøter på trinnet hvert år. Møtene planlegges i samarbeid med foreldrekontakter.
- To utviklingssamtaler for elevene i året hvor foreldrene deltar. Disse følger en fast prosedyre. Foresatte, elever og lærer signerer på skjema for utviklingssamtale
- Faste elevsamtaler som dokumenteres
- Ved behov utover dette avtales det møter mellom foresatte og kontaktlærer
- Hvis foresatte eller kontaktlærer ønsker det, deltar ledelsen på møter. Ved behov kan også andre samarbeidspartnere delta
- Kontaktlærer tar raskt kontakt med foresatte om det skulle være hendelser av negativ og/eller positiv art rundt elevene
- Skolen forventer at foreldre tar kontakt dersom det er noe rundt elevene
- Skolens telefonnummer og lærernes e-post er kjent for foreldrene
- SFO-leder er med på foreldremøtene for nye 1. trinnselever
- Ved behov avtales møter med foresatte og representanter for SFO
- Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU), samarbeidsutvalget (SU), og skolemiljøutvalget (SMU) tas med på råd og deltar som ressursgruppe i prosjekter som angår fellesskapet
- Elevene oppfordres til å gå sammen på skoleveien. Foreldrene oppfordres til å organisere gå-grupper for elevene i nærmiljøet for de yngste trinnene
- Skolen har ansvar for å etterse at lekeapparatene er trygge og melde fra til teknisk etat, eventuelt stenge apparatene ved fare

Overganger mellom barnehage-skole og mellom skoleslag

Overgang mellom barnehage og skole, mellom barneskole og ungdomsskole og mellom skoler i kommunen oppleves som forutsigbar og trygg for elevene.

Dette gjør vi på Sjøskogen skole:

- Skolen følger kommunal prosedyre for overgang mellom barnehage og skole og mellom barneskole og ungdomsskole
- På besøksdagen i juni treffer de nye 1. trinnselevene lærere på trinnet og de som skal være faddere for dem slik at de er litt kjent før skolestart
- Fadderne skriver et velkomstbrev til skolestartene som blir sendt i løpet av sommeren før oppstart.
- 7. trinn besøker ungdomsskolen i mai/juni
- SFO tar imot de nye 1. trinnselevene fra 1. august. Her blir de kjent med skolen og andre elever

Aktivitetsplikt etter Oppl. § 9 A ved Sjøskogen skole

1. PLIKT TIL Å FØLGE MED

- a. Aktivt observere i klasserom, overgangssituasjoner, friminutt o.l.
- b. Følge opp resultater etter kartlegginger.

2. PLIKT TIL Å GRIPE INN VED F.EKS.:

- a. Fysiske handlinger som lekeslossing, dytting, sparking, holding eller å pirke bortpå.
- b. Verbale handlinger som banning, skjellsord, kallenavn, rasistiske ord eller etteraping.
- c. Psykiske handlinger som utestenging, overse, blikking, kroppspråk eller mimikk.
- d. Handlinger som oppleves å ha til hensikt å såre, krenke, provosere eller true.

3. PLIKT TIL Å VARSLE REKTOR

- a. Så raskt som mulig, og senest samme dag, via mail, sms, telefon eller tredjepart.
- b. Hvis elever eller foresatte melder, ansatt mistenker eller observerer krenkende atferd. Jmf pkt. 2.
- c. Dersom elever, tidligere elever eller foresatte kontakter ansatte via sosiale medier, varsles rektor.

4. PLIKT TIL Å UNDERSØKE

- a. Iverksettes umiddelbart.
- b. Skolen gjennomfører samtaler med involverte parter.

5. PLIKT TIL Å SETTE INN EGNEDE TILTAK

- a. Skolen iverksetter en tiltaksplan der følgende beskrives:
 - i. Hvilket problem som skal løses
 - ii. Hva skolen har planlagt
 - iii. Når tiltakene skal gjennomføres
 - iv. Hvem som er ansvarlig
 - v. Når tiltakene skal evalueres

Skolen skal ikke
bagatellisere
elevens
opplevelser

Å støtte den
som krenkes er
alltid en del av
det å gripe inn

Terskelen skal
være lav for å
undersøke og
iverksette tiltak